

Klimaat en groene Groei

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Auteur

TER BESLISSING

Datum

12 november 2024

Kenmerk

KGG / 89931574

RT 0000086178

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

Beantwoording Kamervragen lid Vermeer (BBB)
over het Clintel rapport

Parafenroute

[Redacted signature area]

Mede namens/met akkoord van Staatssecretaris Infrastructuur en Waterstaat

Aanleiding

Het lid Vermeer (BBB) heeft Kamervragen gesteld aan de staatssecretaris van IenW en aan u over het rapport 'Het windmolendrama' van Clintel¹, ingezonden 1 november 2024.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de bijgevoegde brief, mede namens de staatssecretaris van IenW, aan de Kamer te verzenden.

Kernpunten

- De vragen raken aan de verantwoordelijkheden van IenW (windturbinenormering) en KGG (gezondheid, draagvlak, kosten). Het zwaartepunt ligt bij KGG, met IenW als mede-afzender.
- U benadrukt in de beantwoording de serieuze aandacht voor gezondheidseffecten van windturbines, met inzet op bescherming van omwonenden en het milieu, en gelijktijdig het mogelijk maken van windenergie.
- U reageert op de negatieve gezondheidsgevolgen van windturbines:
 - Het RIVM houdt al jaren onderzoek bij naar de gezondheidseffecten van geluid afkomstig van windturbines.
 - Er is geen eenduidig bewijs voor gezondheidseffecten van windturbinegeluid, anders dan hinder en mogelijk slaapverstoring.
 - Hinder kan wel indirect andere gezondheidsklachten veroorzaken.

¹ 2024Z17265

- U erkent het belang van continue actualisatie en aanvulling van de kennis over windturbines en gezondheid, o.a. door bijdragen van het Expertisepunt Windenergie en Gezondheid (RIVM/GGD) en een gezondheidsonderzoek.
- U ziet geen aanleiding te twijfelen aan de onafhankelijkheid van het RIVM.
- U geeft toelichting op de stand van zaken rond de AMvB:
 - De zienswijzen worden momenteel verwerkt door IenW op het ontwerpbesluit en het milieueffectrapport (planMER).
 - De voorhang in de Kamer is dit najaar, waarbij 1 juli 2025 de geplande inwerkingtredingsdatum van het besluit is.
 - Bevoegde gezagen kunnen tussentijds eigen regels vaststellen, met afweging van het aanvaardbare milieubeschermingsniveau.
 - De normen (zoals geluid en veiligheid) gelden ook voor hoge windturbines en bieden omwonenden dezelfde basisbescherming.
- U wordt gevraagd naar maatregelen om ecologische schade door windturbines te voorkomen:
 - Voor een windproject is toestemming op basis van de Omgevingswet nodig, inclusief een ecologische toets. Mitigerende maatregelen, zoals stilstandvoorzieningen, kunnen bij vergunningen worden opgelegd.
 - Er is € 25 miljoen vrijgemaakt voor het versterken van ecologie en biodiversiteit bij hernieuwbare energieprojecten op land.
- U geeft aan niet bereid te zijn een moratorium voor windenergie op land in te stellen, aangezien windenergie essentieel is voor de energietransitie en het behalen van onze klimaatdoelen.
- U geeft aan dat het kabinet betaalbare energie wil borgen en daarom de energierekeningen en netwerktarieven nauwlettend volgt. Het IBO bekostiging elektriciteitsinfrastructuur richt zich op investeringen tot 2040, inclusief bekostiging en financiering. Het kabinet reageert rond de Voorjaarsnota 2025 op de aanbevelingen uit dit IBO.
- U onderschrijft het belang van het democratische proces en participatie bij het tot stand komen van energieprojecten.

Toelichting

- (Lopend) gezondheidsonderzoek RIVM :
 - Het onderzoek richt zich op de blootstelling-responsrelatie tussen geluidsniveaus (blootstelling) van windturbines en de hinder en slaapverstoring (respons) bij omwonenden in Nederland. De resultaten worden eind 2026 verwacht.
- Afgerond onderzoek Nivel:
 - In opdracht van het ministerie van VWS heeft Nivel een verkenning uitgevoerd op basis van gezondheidsregistraties van omwonenden van windturbines over een periode van tien jaar (2012-2021).
 - De analyse liet geen significant verband zien tussen het wonen nabij windturbines of de ervaren geluidsniveaus en gezondheidsklachten die bij de huisarts zijn gemeld.